

2011-09-27

511-17575-11

1265-218

Delg. kvitto

Vår referens

Enligt Sändlista

Miljöavdelningen

Mayra Caldiz

040/044- 25 23 54

Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Ekskiftet-Linneskogen i Sjöbo kommun

Länsstyrelsen har utarbetat förslag till skötselplan för naturreservatet Ekskiftet-Linneskogen i Sjöbo kommun. Naturreservatet beslutades den 27 september 2011.

Skötselplaneförslaget har remissbehandlats samtidigt med förslag till bildande av naturreservatet Ekskiftet-Linneskogen i Sjöbo kommun.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer Länsstyrelsen skötselplanen 2011-09-27 för naturreservatet Ekskiftet-Linneskogen (bilaga 1) att gälla tills vidare.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 2.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, beslutande och Mayra Caldiz, föredragande.

Per-Magnus Åhrén

Mayra Caldiz

Bilagor

1. Skötselplan för naturreservatet Ekskiftet-Linneskogen, 2011-09-27
2. Hur man överklagar

Skötselplan för naturreservatet Ekskiftet-Linneskogen

Sjöbo kommun
Skåne län

Diarienummer: 511-17575-11/1265-218

Datum: 2011-09-27

Titel: Skötselplan för naturreservatet Ekskiftet-Linneskogen, i Sjöbo kommun, Skåne län

Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne län

Planförfattare: Mayra Caldiz

Faktaunderlag: Lina Hilmersson/ Stig Lennart Sjöberg

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Skåne län
Miljöavdelningen
205 15 Malmö
Tfn: 040-25 20 00
skane@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/skane

Copyright:: Innehållet i detta dokument får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källa

Omslagsbild: Grova ekar med en buskskikt av hassel och ny generation av avenbok. Mayra Caldiz

Upplaga: 20 exemplar

Tryck: Länsstyrelsen i Skåne län, Malmö, 2011

Innehållsförteckning

INLEDNING

1. Syftet med naturreservatet.....	5
Översiktskarta.....	5
2. Beskrivning av området	6
2.1 ADMINISTRATIVA DATA	6
2.2 ALLMÄN BESKRIVNING OCH BEVARANDEVÄRDEN	7
2.2.1 <i>Geografi och geologi</i>	7
2.2.2 <i>Historisk och nuvarande markanvändning</i>	7
2.3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN	9
2.3.1 <i>Biologi</i>	9
2.3.2 <i>Kulturmiljö</i>	10
2.3.3 <i>Allmänhet och friluftsliv</i>	10
3. Översikt av mål, planerad markanvändning och skötselåtgärder	10
3.1 ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV MÅL	10
3.2 PLANERINGSOMRÅDEN.....	11
3.3 ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER OCH RIKTLINJER.....	11
4. Mål och föreskrifter för planeringsområden	11
4.1 PLANERINGSOMRÅDE 1 – BLANDÄDELLÖVSKOG- 4,1 HA	11
4.2 PLANERINGSOMRÅDE 2 – ÄDELLÖVSKOG DOMINERAD AV EK- CA 2,5 HA	13
4.3 PLANERINGSOMRÅDE 3 – SUMPSKOG CA 1,3 HA	14
5. Friluftsliv och turism	15
5.1 RESTRIKTIONER	15
5.2 INFORMATION	15
5.3 TILLGÄNGLIGHET, PARKERINGAR	15
5.3.1 <i>Parkering</i>	15
5.3.2 <i>Vägar, stigar och leder</i>	16
5.3.3 <i>Vägvisning</i>	16
5.4 RENHÅLLNING OCH SANITÄRA ANORDNINGAR	16
5.5 ELDNING	16
5.6 UTMÄRKNING AV NATURRESERVATETS GRÄNS	16
6. Jakt.....	16
7. Tillsyn.....	17
8. Dokumentation och uppföljning.....	17
8.1 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER	17
8.2 UPPFÖLJNING AV KOSTNADER.....	17
9. Revidering av skötselplanen.....	17
10. Finansiering av förvaltningen.....	17
11. Prioritering av föreslagna åtgärder	17
12. Källor	18
12.1 INVENTERINGAR, UNDERLAGSMATERIAL M.M.	18
12.2 LITTERATUR.....	18
12.3 KARTOR	19

KARTBILAGOR

- A. Områdeskarta (Fastighetskartan), skala 1:10 000
- B. Planeringsområden, skala 1:3 000
- C. Anordningar, skala 1:3 000
- D. Fastighetsförteckning med nyttjanderätter

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Till grund för detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. För att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel- vilken redovisas i detta dokument

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t ex en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl a naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

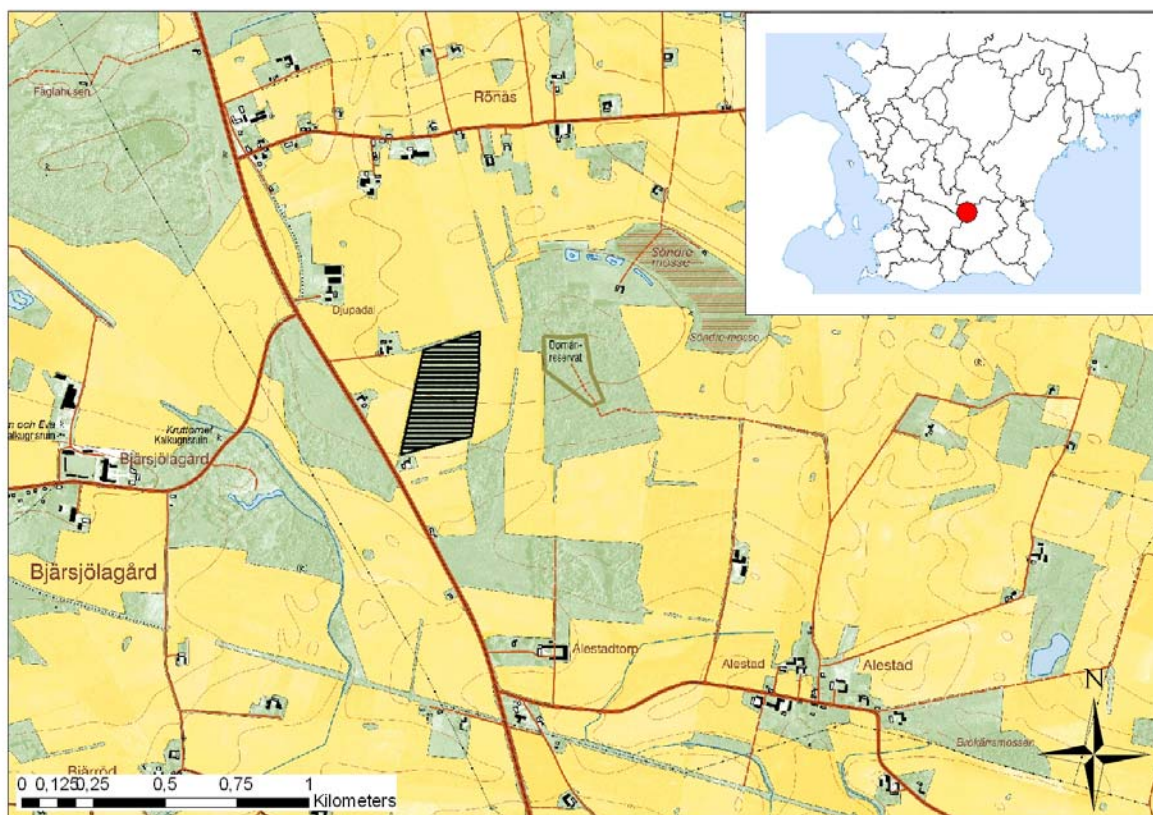
1. Syftet med naturreservatet

- Långsiktigt bevara och utveckla områdets biologiska mångfald,
- Långsiktigt bevara och utveckla en ädellövskog med lång trädkontinuitet, gamla och grova träd samt tillgång på olika former av död ved
- Skydda och vårda förekommande kulturhistoriska element som exempelvis stengärdesgårdar
- Tillgodose allmänhetens behov av rekreation och friluftsliv

Syftet uppnås genom att:

Ek, lind och hassel gynnas. Några grova ekar (ca 20 % av befintliga ekar) frihuggs och äldre hasselbuketter gynnas vid skötselåtgärder. De fuktigare partier samt blandädellövskogen lämnas till naturlig intern dynamik. Stengärdesgårdar röjs från sly och unga träd. All ved, naturlig och skapad i samband med skötselåtgärder, lämnas på plats för att förmultna. Parkering, informationsskyltar samt vandringsled anordnas i området. Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper beaktas i den löpande skötseln av naturreservatet.

Översiktskarta

Figur 1. Naturreservatet Ekskiftet-Linneskogen, området är markerat ett svart raster på fastighetskartan.

2. Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Namn	Ekskiftet-Linneskogen
Kommun	Sjöbo
Socknar	Östra Kärrstorp
DOS id	1101647
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punkstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Alestad 21:1
Markägare	Staten
Läge	Området är beläget ca 11 km norr om Sjöbo
Kartblad	Topografiska kartan: 2D NV Tomelilla Ekonomiska kartan: 02D5d (Bjärsjölagård)
Centralpunkt	x: 419344 y: 6176687 (SWEREF99)
Naturgeografisk region	Skånes sediment- och horstområde
Servitut och nyttjanderätter	Se bilaga D
Areal	Totalt ca 7,9 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

2.2.1 Geografi och geologi

Ekskiftet-Linneskogen är belägen på Colonusskiffertråget ca 11 km norr om Sjöbo. Jordarten utgörs av lerig morän på kalksten och lager av lerskiffer. Fuktigheten är varierande med både torrare mark och blötare områden.

2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

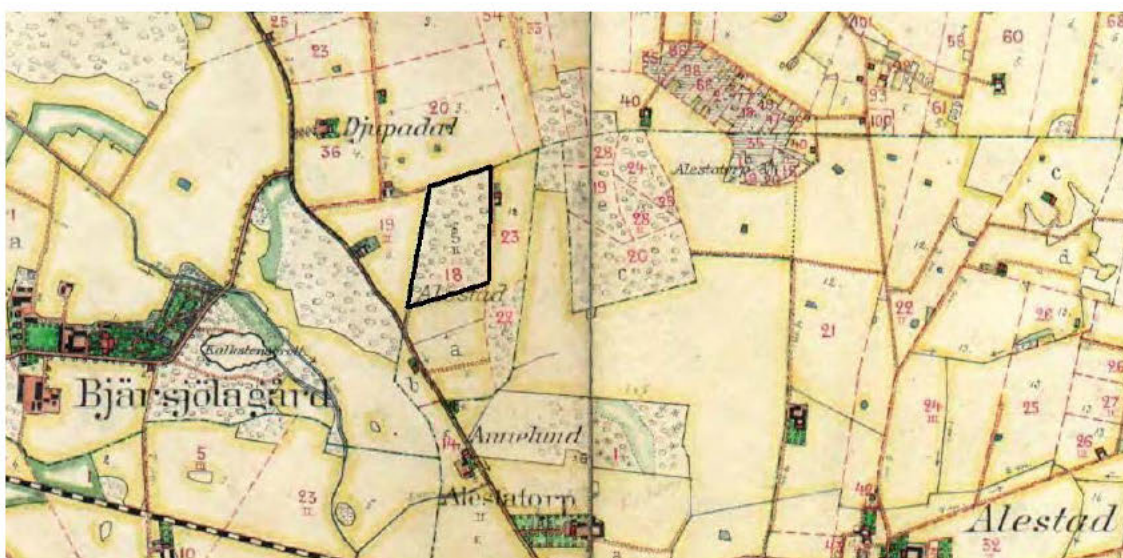
De äldsta spåren av mänsklig aktivitet saknas i området. Några grav- eller boplatser har hittills inte påträffats inom fastigheten, men den är belägen i en bygd som tidigt utnyttjades av människan, antagligen redan under mesolitisk tid. I historisk tid har fram till slutet av 1800-talet fastigheten utgjort slättermark. Av en geometrisk karta från 1705 (akt 1 Östra Kärrstorp socken, Figur 2) framgår att *”åkerjorden befinnes vara utj trenne wångar belägen hwar af en wång ligger nere omskiftande åhr i tråde och de tvenne brukas”*, att *”ängmarcken är utij östre och västre ängiar belägen höstas åhrligen en dehl är belägne i östre västre och norre åkervångarne höstas med omskiftande i 2 åhr och en wång åhrligen i tråde”* och att *”utmarcken eller muhlbetet till bynn och hemmanet är enskilt af stenig liungmark skarp bewext med Ene och ahlebuskar hwar på nödtorftigt muhlbete faller”*. Tyvärr verkar det som om akten enbart beskriver förhållandena på den mark som tillhör hemmanet No 1:1/4. Av den till akten hörande kartan som omfattar hela byn framgår, att Linneskog ligger inom *”västre ängiar”*, vilka troligen utgjort en särskild ängvång. Texten på kartan lyder: *”Linneskough Den är medh Ek ahl Börk hassel wyde Kiörne Samp Linneskough Biörke-skough Skiön Ekeskoguh medh hassell Sampt Askeskough”*. I aktens textdel beskrivs Linneskog på följande sätt under rubriken *Wästre ängiar*: *”Linneskog ängar stenig hårdvall med små ek, hassel, biörk och andra buskar tätt bewext, höstas åhrligen”*. Förmodligen har *”bestånd”* med efterleden- skough utgjort s k högskog medan övriga varit lågskog, som föryngrats genom stubbskott och i första hand använts till täpperis (hågnadsmaterial) basteris (för reptillverkning) och bränsle.

Den traditionella skötseln har sannolikt bestått av ett stubbskottsbruk i lågskogen och ett återhållsamt blädningsbruk *”efter utvisning”* i högskogen. Grässvålen har brukats genom årlig slätter med efterbete.

Figur 2. Geometrisk karta över Alestads inägor 1705. Cirkeln visar den ungefärliga placeringen för reservatet.

På en karta från 1892, akt 108, Östra Kärrstorps socken, benämns Linneskog "äng beväxt med ek m m". Av ekonomiska kartan från år 1910-1915 framgår att ängsbruket upphört (Figur 3). Ängsbruket i det som återstod av Linneskog har då förmodligen omförs till bete kombinerat med avverkning av grövre träd.

Figur 3. Ekonomiska kartan från perioden 1910-1915. Reservatets placering är markerat med svart linje (observera att avgränsningen är ungefärlig).

Omkring år 1950 betesfredades området när Domänverket¹ köper fastigheten. Några mindre avverkningar har skett i området fram till år 1993 då Statens Naturvårdsverk köpte fastigheten Alestad 21:1 av Domänverket. Området har sedan dess lämnats till fri utveckling.

¹ Kungliga Domänstyrelsen, senare Domänverket och Assi Domän, idag statligt ägda Sveaskog

2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden

Reservatet ligger i värdestrakten för Övedskloster och ingår därför i ”Strategin för formellt skydd av skog i Skåne län” och utpekas i ” Skånes skogar – historia, mångfald och skydd” som värdekärna. Naturreservatsområdet är även utpekad av Skogsstyrelsen som nyckelbiotop (ädelövs-skog).

2.3.1 Biologi

Naturreservatet Ekskiftet-Linneskogen hyser en värdefull skogsmiljö som tidigare hade varit i hävd men har en lång trädkontinuitet. Området har inte hävdats på ca 60 år och har under den tiden utvecklat en ny karaktär av en relativt gles skog med stort inslag av buskar och ett rikligt kärllväxtskikt. Tydliga spår av den sentida skötseln är svaga/ringa. Naturvärdena, framförallt florans som gynnas av hävden är förlorad. Spår av det gamla stubbskogsbruket finns i mindre omfattning kvar i form av grova lindstammar i den västra delen av området.

I naturreservatet dominerar trädskiktet av grova ekar med inslag av lind. Några gamla ekar börjar få strukturer som är en förutsättning för många hotade organismer som är beroende av dessa miljöer. Dessa strukturer är t.ex. håligheter, döda grenar, grov bark och grov död ved.

Andra trädslag som ask, björk, alm, vildapel, fågelbärsträd, sykomorlönn, al och avenbok förekommer spridd i området. Gran finns som enstaka förekomster och då som grövre träd, inga granplantor förekommer då området troligen är för blött. Vissa partier i naturreservatet hyser relativt riklig mängd död ved (figur 4). Förekomsten av grov död ved utgör en viktig aspekt för olika arter av bl.a. svampar, insekter och fåglar. I takt med att hävdintensiteten har avtagit i området har en frodig lundflora utvecklats. Vanliga arter som förekommer rikligt är skogsbingel, gulplister, nejlikrot, hässlebrodd och kirska. På fuktigare partier finns älgört, kärnfibbla, brännässla, tuvtåtel och veketåg. I naturreservatet finns även tidigblommande arter som bidrar till områdets vackra våraspekt t.ex. vitsippa, blåsippa, gulsippa, lungört, svalört, gullpudra och vätteros. I övrigt finns mindre näringskrävande växter som liljekonvalj, harsyra och ekorrhör. Buskskiktet utgörs av hassel av olika ålder, benved, vildkaprifolj, hallon, olvon, hägg, fläder och i mindre utsträckning slån. Bland andra fynd observerades platt fjädermossa (*Neckera complanata*) som är en signalart som vittnar om lång skoglig kontinuitet. Spridd över naturreservatet finns grov död ved, oftast i form av stående döda eller levande ekar.

Rödlistade arter och signalarter:

Guldlockmossa	<i>Homalothecium sericeum</i>	S
Glansfläck	<i>Arthonia spadicea</i>	S
Dvärgbägarlav	<i>Cladonia parasitica</i>	NT
Platt fjädermossa	<i>Neckera complanata</i>	S
Trubbfjädermossa	<i>Homalia trichomanoides</i>	S
Krushättemossa	<i>Ulotia crispa</i>	S
Skogslysing*	<i>Lysimachia nemorum</i>	NT

* fynd från 1964, inte återfunnen på senare år

NT=missgynnad. Hotkategorier enligt fastställd svensk rödlista av ArtDatabanken från 2010, S= Signalart;

Figur 4.- Död ved av ek – (A) död ved på fuktiga partier, observera mosstäckan. (B) rotvälta av ek, ett nyckelelement för biologisk mångfald i området (foto B: L. Hilmersson).

2.3.2 Kulturmiljö

I närheten av området finns fornlämningar, bl a i form av röjningsrösen som vittnar om att marken har nyttjats av människor sedan en lång tid tillbaka. Inom naturreservatet finns dock inga registrerade fornlämningar. En gammal potatiskällare tyder på att ett torp funnits strax vid gränsen i områdets östra del.

2.3.3 Allmänhet och friluftsliv

Området har idag låg besöksfrekvens men kan komma att utnyttjas i större utsträckning i framtiden. Naturreservatets lundkaraktär med en vacker vårflora och ett rikt fågelliv kan göra det till ett attraktivt område för vandringar och fågelskådning. Reservatet ligger lätt tillgängligt med bil och endast 14 km från Hörby och 11 km från Sjöbo.

3. Översikt av mål, planerad markanvändning och skötselåtgärder

3.1 Övergripande beskrivning av mål

För att bevara och utveckla de befintliga naturvärdena måste kommande skötsel anpassas så att syftet med reservatet uppnås. Det övergripande målet med reservatet är att långsiktigt bevara och utveckla områdets ädellövskog och den biologiska mångfald som är knuten till denna miljö med lång kontinuitet. Områdets lundkaraktär ska bibehållas. Reservatet ska ha ett

kontinuerligt innehåll av olika former av död ved i olika nedbrytningsstadier. Kulturhistoriska lämningar såsom stengärdesgårdar ska framhävas. Tillgängligheten för allmänheten ska öka.

3.2 Planeringsområden

Naturreservatet har delats in i 3 olika planeringsområden (bilaga B)

- Planeringsområde 1 – blandädellövskog
- Planeringsområde 2 – ädellövskog dominerad av ek
- Planeringsområde 3 – sumpskog

3.3 Övergripande beskrivning av skötselåtgärder och riktlinjer

Circa 15 stycken grova och gamla ekar friställs genom röjning eller ringbarkning av unga träd. Ek och lind ska generellt gynnas i området. Unga individer av ask m fl arter som är i nära kontakt med ekars kronor bör ringbarkas eller fällas på grund av att de har en negativ effekt på ekens vitalitet. Buskskiktet ska öppnas upp genom röjning av unga individer/buketter. Hänsyn tas till gamla hasselbuketter. Insektspollinerade buskar eller träd gynnas, såsom säl, fläder, hagtorn, hägg, slån och olvon. Dessa åtgärder sker i kanterna av området, längs stigen samt i större luckor spridda inom området. All naturligt bildad och avverkad ved i området ska ligga kvar (men kan samlas ihop i s k faunadepåer). Självföryngring tillvaratas så långt det är möjligt. Om självföryngring inte kommit igång på ett tillfredställande sätt inom en 30-årsperiod kan det bli aktuellt att hägna in delar av området eller runt enstaka unga träd. Om utebliven föryngring beror på för högt viltbetetryck bör man överväga att öka avskjutningen tillfälligt. Befintliga stigar ska underhållas för att öka framkomligheten för det rörliga friluftslivet. Om det i framtiden är motiverat kan utmärkta platser (bilaga C) utrustas med anordningar för friluftslivet. Man bör även överväga möjligheten att röja fram en vandrings slinga. Kulturhistoriska lämningar får inte skadas av aktiviteter inom reservatet. Stengärdesgårdarna som utgör reservatets gräns ska röjas från sly och yngre träd. Om det är möjligt i framtiden kan beteshävd i delar av reservatet övervägas. I sådana fall bör skötselplanen revideras.

Eftersom kunskaperna om reservatets biologiska värden idag behöver uppdateras bör inventeringar över förekomster av fåglar, kärlväxter, svampar och insekter och eventuellt däggdjur (t ex fladdermus) utföras.

Specifika skötselåtgärder för de ingående planeringsområdena följer i kapitel 4 under respektive planeringsområde.

4. Mål och föreskrifter för planeringsområden

4.1 Planeringsområde 1 – Blandädellövskog- 4,1 ha

Beskrivning: Områdets trädskikt domineras av grova ekar (110-130 år) med inslag av björk, lind, avenbok, ask, hägg, alm, bok, vildapel och sykomorlönn. Buskskiktet utgörs främst av hassel, hagtorn, hallon och fläder och är tämligen tätt vilket gör vissa delar av området svårframkomligt. Föryngringen av hassel och ask är förhållandevis riklig och vissa delar av området är därför något igenväxt. Fältskiktet är av lundkaraktär och består av arter såsom brännässla, skogsbingel, nejlikrot, blåsippa, harsyra, liljekonvalj, ormbär och gulplister. Död

ved finns främst som stående döda eller döende grova träd. Marken i områdets södra del är blöt men blir torrare i de norra delarna. En stig tar sin början vid reservatets ingång i det sydvästra hörnet och löper sedan i nordöstlig riktning till ungefär halva delområdets längd.

Bevarandemål:

- Utbredning av naturskogslig ädellövskog dominerad av ek med lundartad flora ska utgöra ca 4,1 ha,
- Död ved ska finnas kontinuerligt med minst 20 m³/ha i olika grovlekar och nedbrytningsstadier.
- Gamla och grova träd ska finnas i riklig mängd (minst 50% av krontäckning bestående av äldre träd än 130 år och/eller större diameter än 80 cm),
- Välutvecklat bryn ska finnas i anslutning till åkrarna,
- Gran ska inte finnas i området,
- Andra för områden främmande arter bekämpas. Sykomorlönns får finnas i maximalt 10% av grundytan.
- Forn- och kulturlämningar bevaras.

Skötselåtgärder:

Skötseln av planeringsområdet ska vara så extensiv som möjligt. Några yngre träd, dock inte ekar, i anslutning till kanterna av reservatet kan ringbarkas/avverkas för att utveckla en brynzon, detta sker i oregelbundet avstånd från muren,

- Buskskiktet bör öppnas upp genom röjning av sly. Gamla hasselbuketter, hägg, hagtorn och andra blommande buskar sparas,
- Blommande trädslag sparas, t ex sälk och fågelbär,
- All död och avverkad ved lämnas orörd där den står/faller, gäller även för främmande trädslag. Träd som fallit över stig/stenmur/fornlämning får flyttas åt sidan,
- Vid behov sker röjning på och upp till 0,5 m från stenmurar,
- Vid utebliven förnygring av framförallt ek under en period av ca 50 år bör skyddsstängsling övervägas för att skydda enskilda plantor eller delar av området mot viltbetesskador, eller bör hägning utföras runt unga ekar,
- Röjning av stigen.

Restaureringsåtgärder:

- Inga restaureringsåtgärder krävs i den närmsta framtiden.

Vid eventuella åtgärder gäller att:

- Inga träd över 100 år åtgärdas,
- All död ved lämnas i området. Vid stora mängder klenvirke vid en skötselåtgärd kan man samla rester i faunadepåer i både solexponerade som skuggliga miljöer. Värdefull kärlväxtflora beaktas vid placering av faunadepåer.
- Hydrologin får inte skadas av olika aktiviteter,
- Bestående skador på mark ska undvikas
- Skötselåtgärder genomförs som motormanuellt arbete.
- Ved som har legat på marken i mer än 2 år får inte flyttas eller skadas
- Eventuella gamla granar lämnas kvar i området.

4.2 Planeringsområde 2 – Ädellövskog dominerad av ek- ca 2,5 ha

Beskrivning: Området utgörs av ett lövbestånd med grova ekar (ca 130 år), lind och spridda förekomster av ask, bok, fågelbär samt enstaka förekomster av gran. I jämförelse med delområde 1 har detta område en mer öppen karaktär med sparsammare buskskikt som domineras av hassel. I fältskiktet finns bl.a. blåsippa, gulplister, ormbär och skogsbingel och en del mossor så som husmossa och stor stjärnmossa. Död ved förekommer här i större utsträckning som lågor än som stående döda träd eller träd med försämrad vitalitet.

Bevarandemål:

- Utbredning av naturskogslik ädellövskog dominerad av ek med lundartad flora ska utgöra minst 2,5 ha,
- Död ved ska finnas kontinuerligt med minst 20 m³/ha i olika grovlekar och nedbrytningsstadier
- Gamla och grova träd finns riklig (minst 50% av krontäckning består av träd äldre än 100 år),
- Gran ska inte finnas i området,
- Andra för områden främmande arter bekämpas. Sykomorlönns får finnas i maximalt 10% av grundytan. Frösättande individer bör avverkas i första hand.
- Forn- och kulturlämningar bevaras.

Skötselåtgärder:

- Några grova träd av ek och lind friställs (ca 20% av antalet befintliga grova träd), framförallt i skogsbryn, nära stigar eller solexponerade områden. Friställning sker genom ringbarkning/avverkning av nära stående träd och röjning av sly runt stammen. I första hand åtgärdas träden enligt bilaga B och tabell 1,
- Buskskiktet bör öppnas upp genom röjning av sly. Gamla hasselbuketter, hägg, hagtorn och andra insektspollinerade buskar sparas,
- Insektspollinerade trädslag, t ex sälk och fågelbär, sparas,
- All död och avverkad ved lämnas orörd där den står/faller. Träd som fallit över stig/stenmur/fornlämning får flyttas åt sidan,
- Vid behov sker röjning på och i anslutning till stenmurar och röjningsrösen (upp till 0,5 m avstånd), och röjning/ rensning i diket längst söder,
- Vid utebliven föryngring under en period av ca 30 år, bör skyddsstängsling övervägas för att skydda enskilda plantor eller delar av området mot viltbetesskador.

Restaureringsåtgärder:

- Urval, märkning och friställning av gamla och grova ekar (framförallt de som verkar ha försämrad vitalitet, exempelvis pga. igenväxning). I Bilaga B visas några utvalda och prioriterade individer som ska friställas. Några flera träd kan pekas ut för friställning (Bilaga B, tabell 1).

Vid eventuella åtgärder gäller att:

- Man friställer alltid samma individer under lång tid (flera decennier),
- Friställning av ekar som har stått trångt under lång tid sker i etapper, eller med långsiktiga åtgärder som partiell ringbarkning på närmaste träd,
- All död ved lämnas kvar i området. Om det blir stora mängder klenvirke vid en skötselåtgärd kan man samla resterna i faunadepåer i både solexponerade och skuggiga miljöer,

- Hydrologin får inte skadas,
- Bestående skador på mark ska undvikas,
- Skötselåtgärder genomförs som motormanuellt arbete,
- Grov ved som har legat på marken i mer än 2 år får inte flyttas eller skadas.

Tabell 1- Prioriterade ekar för frihuggning (RT90). Några flera ekar pekas ut för friställning och läggs till för uppföljning av skötseln.

Individ	x- koordinater	y- koordinater
1	6179659	1368700
2	6179633	1368693
3	6179596	1368653
4	6179580	1368658
5	6179577	1368665
6	6179568	1368651

4.3 Planeringsområde 3 – Sumpskog ca 1,3 ha

Beskrivning: Området utgörs av ett mindre lövskogsparti på blöt mark. Det huvudsakliga trädslaget är ask med inslag av ek, lind och björk av varierande ålder. Fältskiktet innehåller arter så som älgört, nejlikrot, blåsippa samt olika arter av mossor. Buskskiktet är tämligen tätt och utgörs främst av hassel, hagtorn och hägg. Området kantas i öster och söder av stengärdesgårdar som är överväxta av sly och som utgör naturreservatets gräns.

Bevarandemål:

- Utbredning av naturskogslik lövsumpskog ska utgöra ca 1,3 ha,
- Död ved ska finnas kontinuerligt i en mängd av minst 15 m³/ha,
- Riklig förekomst av gamla träd. Minst 30% av krontäckning skall bestå av träd äldre 70 år,
- Andra för området främmande arter bekämpas så långt det går,
- Forn- och kulturlämningar bevaras.

Skötselåtgärder:

- Området lämnas till fri utveckling
- All död ved ska ligga kvar i området för att förmultna
- Stengärdesgårdar ska röjas från sly och yngre träd. Samt röjning/rensning av diket längst söder.

Restaureringsåtgärder:

- Inga restaureringsåtgärder krävs i den närmsta framtiden

Vid eventuella åtgärder gäller att:

- All död ved lämnas kvar i området. Om det blir stora mängder klenvirke vid en skötselåtgärd kan man samla resterna i faunadepåer i både solexponerade och skuggiga miljöer inom reservatet. Kärlväxfloran beaktas vid uppsättning av faunadepån,
- Hydrologin får inte skadas,
- Bestående skador på mark ska undvikas,
- Skötselåtgärder genomförs som motormanuellt arbete,
- Ved som har legat på marken i mer än 2 år får inte flyttas eller skadas.

5. Friluftsliv och turism

Området är idag sällan besökt av allmänheten för rekreation och friluftsliv. Tillgängligheten till naturreservatet är begränsad då en lämplig parkeringsplats saknas. Naturreservatet är till viss del svårframkomligt på grund av att det i vissa delar förekommer ett tätt buskskikt.

Generellt gäller att miljövänligt material ska eftersträvas vid val av utrustning på anordningar och leder.

5.1 Restriktioner

Friluftsliv, rekreation och utbildning kan utvecklas med anpassning till områdets natur- och kulturmiljövärden men får inte medföra förstörelse eller slitage på de natur- och kulturmiljövärden som finns inom reservatet. Det är inte tillåtet att cykla eller rida inom reservatet.

5.2 Information

Inga informationsskyltar om reservatet finns idag uppsatta.

Mål:

- Väl underhållen och uppdaterad informationsskylt med karta och markerad led samt beskrivning av naturreservatet ska finnas på markerad plats (bilaga C),
- Gångstigar i reservatet ska vara tydligt utmärkta i terrängen.

Skötsel:

- En informationsskylt med gällande information och ordningsföreskrifter sätts upp på lämpligt ställe på markerade plats (bilaga C). Skylten ses över och uppdateras vid behov,
- Markeringar för gångstigar ska underhållas och förnyas vid behov.

Nätbaserad information som beskriver reservatets natur- och kulturvärden, geologi, historik, skötsel, friluftsliv och gällande föreskrifter bör tas fram och uppdateras vid behov.

5.3 Tillgänglighet, parkeringar

Reservatet ligger på östra sida av väg 13 ca 11 km norr om Sjöbo.

5.3.1 Parkering

Området har idag ingen lämplig parkeringsplats

Mål:

- En parkering för ca 2-3 bilar upprättas i anslutning till naturreservatets entré (sydvästra hörnet) enligt markering i bilaga C

Skötsel:

- Förvaltaren ansvarar för att upprätta avtal, anlägga och underhålla parkeringsplats vid behov.

5.3.2 Vägar, stigar och leder

En mindre stig löper idag en bit in i området (bilaga C). Om besöksfrekvensen ökar i framtiden bör den befintliga vandringsstigen kompletteras med en en framröjd och markerad vandringslinga i lämpliga delar av området.

Mål

- Väl underhållen vandringsstig som underlättar framkomligheten i området.

Skötsel

- Förvaltaren ansvarar för att anlägga och underhålla gångstigar vid behov.

Träd eller död ved som utgör fara för eller försvårar framkomligheten för friluftsliv eller trafik ska läggas på samma plats i naturreservatet för att förmultna.

5.3.3 Vägvisning

Ingen vägvisning är planerad till området.

5.4 Renhållning och sanitära anordningar

Det finns inga renhållnings- eller sanitära anordningar för allmänheten idag. En soptunna kommer att placeras i anslutning till parkeringen. Om naturvårdsförvaltaren bedömer att det finns behov kan man komplettera med övriga anordningar framöver.

5.5 Eldning

Eldning är inte tillåtet i området. Engångsgrill är inte tillåten på grund av risk för nedskräpning.

5.6 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltställ.

6. Jakt

Jakt får bedrivas i enlighet med gällande arrendeavtal och regleras enligt gällande lagstiftning. Siktgator för jakt får inte röjas. Det är inte tillåtet att utfodra vilt. Ej permanenta jaktorn i bra skick får finnas, max 3 stycken. Jakt får inte bedrivas lördag, söndag och helgdag.

Länsstyrelsen beslutar om att förstärka med ökade avskjutningar tillfälligt vid eventuella oacceptabla skador av vilt på uppväxande träd och buskar. Detta bör meddelas för samråd till de angränsande skogsägarna.

7. Tillsyn

Länsstyrelsen svarar för regelbunden tillsyn av naturreservatet.

8. Dokumentation och uppföljning

8.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. En svamp- och/eller insektsinventering kan vara bra underlag för senare uppföljning av naturreservatet. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder.

8.2 Uppföljning av kostnader

Görs årligen av den som enligt avtal ansvarar för skötseln. Avrapportering ska ske till Länsstyrelsen årligen.

9. Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för skötseln. De skötselåtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall ses över om uppföljning av nuvarande bevarandemål eller inventeringar visar ett behov av förändrad skötsel eller i övrigt när det är påkallat.

10. Finansiering av förvaltningen

Förvaltningen finansieras av Länsstyrelsen i Skåne län.

11. Prioritering av föreslagna åtgärder

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Planeringsområde	Prioritering
Markering av reservatsgränser	snarast	Hela området	1
Röjning av stigen	snarast	1-2	1
Röjning av fornlämningar och stenmurar	löpande/ vid behov	Hela området	2
Skyltning	snarast	Enligt bilaga C	1
Parkering	snarast	Enligt bilaga C	1
Soptunna	snarast	Vid P-Platsen	1
Rastplats		1	2
Framröjning av grova ekar	snarast	2 (prioriterade) annars 1	1

12. Källor

12.1 Inventeringar, underlagsmaterial m.m.

Skötselplanen bygger på olika underlag. År 1995 gjordes en översiktlig beskrivning av reservatets natur i ett skötselförslag gjort av Kjell Johansson på Domänverket/Skogsvårdsstyrelsen. Ett underlag med den historiska markanvändningen, diabilder samt områdets naturförhållanden togs även fram av Stig Lennart Sjöberg, Länsstyrelsen, år 1999 i ett förslag till beslut till bildande av naturreservat med medföljande skötselplan. Området ligger i värdetrakten för Övedskloster och ingår därför i ”Strategin för formellt skydd av skog i Skåne län” och utpekas i ”Skånes skogar – historia, mångfald och skydd” som värdekärna. Uppgifter om rödlistade arter har hämtats från Naturvårdsverkets skikt i ArcMap, Artportalen samt den virtuella floran. Information från nyckelbiotopsinventeringen hämtades från Skogsstyrelsens hemsida via skogskartan ”Skogens pärlor”. En inventering av kryptogamer gjordes sommaren 2010 av personal från länsstyrelsen. Historiska kartor har hämtats från lantmäteriets hemsida. Övriga dokument omfattar förvärv av fastigheten 1993, kontrakt för jakträtt 1995 och 1997, ekonomisk utredning 1999/2000, genomförandebeskrivning av naturvårdsobjekt 1993, beskrivning av området samt skötselåtgärder från Kungl. Domänstyrelsen/ Domänverket 1952 resp. 1979.

12.2 Litteratur

ArtDatabanken, utdrag 2010, ArtDatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne, GIS-skikt - Rödlistade organismer i Skåne län.

Brunet, J. 2005, Skånes skogar- historia, mångfald och skydd, Rapportserien Skåne i utveckling 2005:12, Länsstyrelsen i Skåne län.

Brunet J. 1996, Rev. Faktablad: *Pulmonaria officinalis* – fläcklungört (Karlsson T. 1984), ArtDatabanken 2007.

Brunet J. 1996, Rev. Faktablad: *Bromopsis benekenii* – strävlost (Ryberg M. 1984), ArtDatabanken 2007.

Brunet J. 1996, Rev. Faktablad: *Lysimachia nemorum* – skogslysing (Snogerup S. 1984), ArtDatabanken 2005.

Ek T., Johannesson J. 2005, Mångsidigt brukande av ekmiljöer – exemplet Östergötland, Rapport 2005:16 Länsstyrelsen Östergötland, Norrköpings tryckeri, Norrköping

Gärdenfors U. 2001, Faktablad: *Perforatella bidentata* – tandsnäcka, ArtDatabanken 2006.

Hallingbäck T., Holmåsen I. 1985, *Mossor – en fälthandbok*, Interpublishing AB, Stockholm

Länsstyrelsen i Skåne län, 2006, Strategi för formellt skydd av skog i Skåne län, Rapportserien Skåne i utveckling 2006:14, Länsstyrelsen i Skåne län.

Moberg R., Holmåsen I. 1984, *Lavar – en fälthandbok*, Interpublishing AB, Uddevalla

Nilsson Sven G. 2006, Rev. Faktablad: *Dendrocopos minor* – mindre hackspett. (Pettersson B. 1987), ArtDatabanken 2006.

Nyckelbiotopsinventeringen, 1994, Skogskartan Skogens pärlor, Skogsstyrelsens hemsida www.skogsstyrelsen.se.

Slotte, H., H. Göransson. 1996. Lövtäkt och stubbskottsbruk. Del II. Kung. Skogs- och lantbruksakademien. Stockholm.

Artportalen 2010

12.3 Kartor

Lantmäteriets historiska kartor. 2010. www.lantmateriet.se

Ortofoto flygbild 1940-1947.

Fastighetskartan, 2003

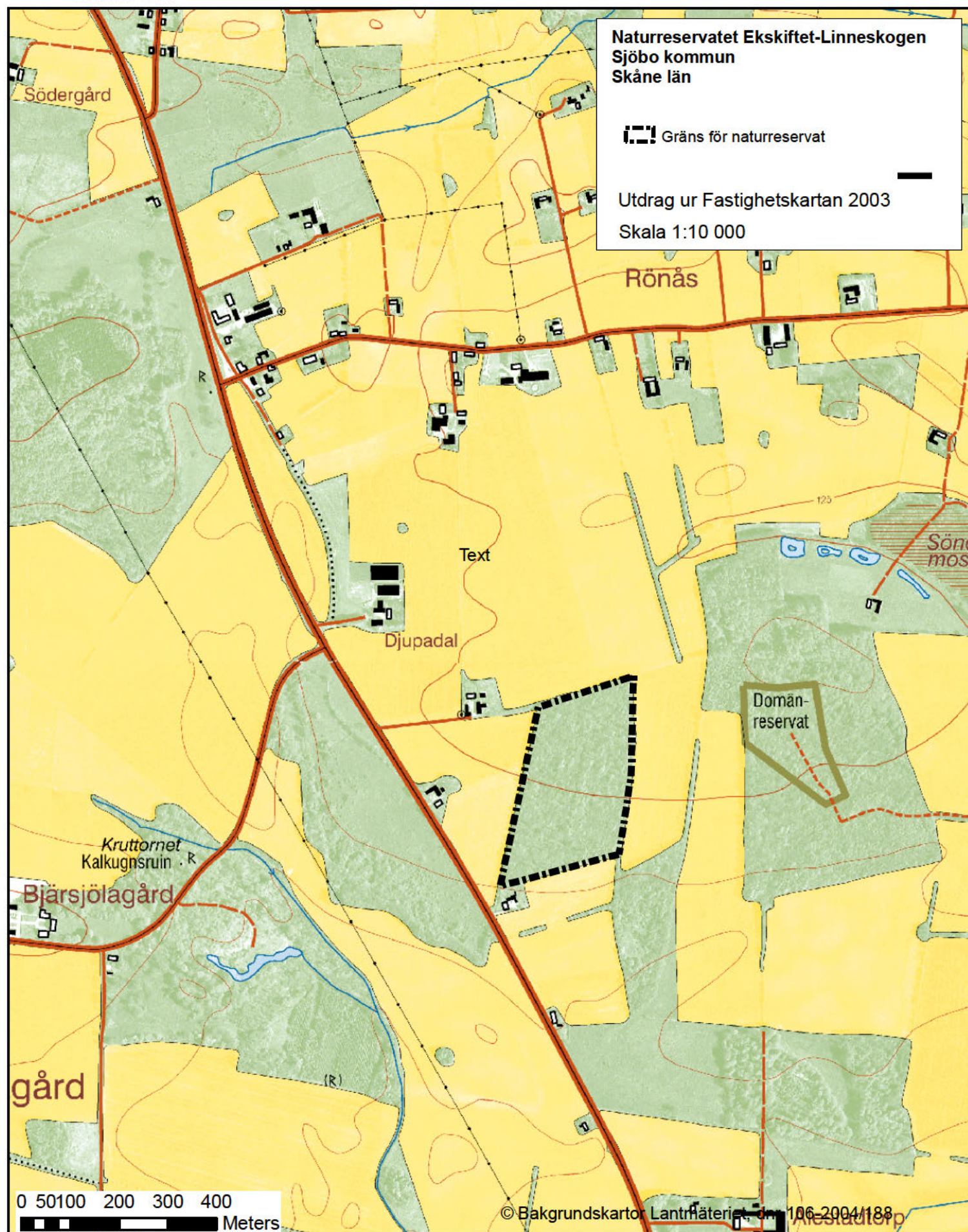
Jordartskartan 2D Tomelilla NV. SGU Ae 123 (skala 1:50 000)

Berggrundskartan 2D Tomelilla NV. SGU Af 212 (skala 1:50 000)

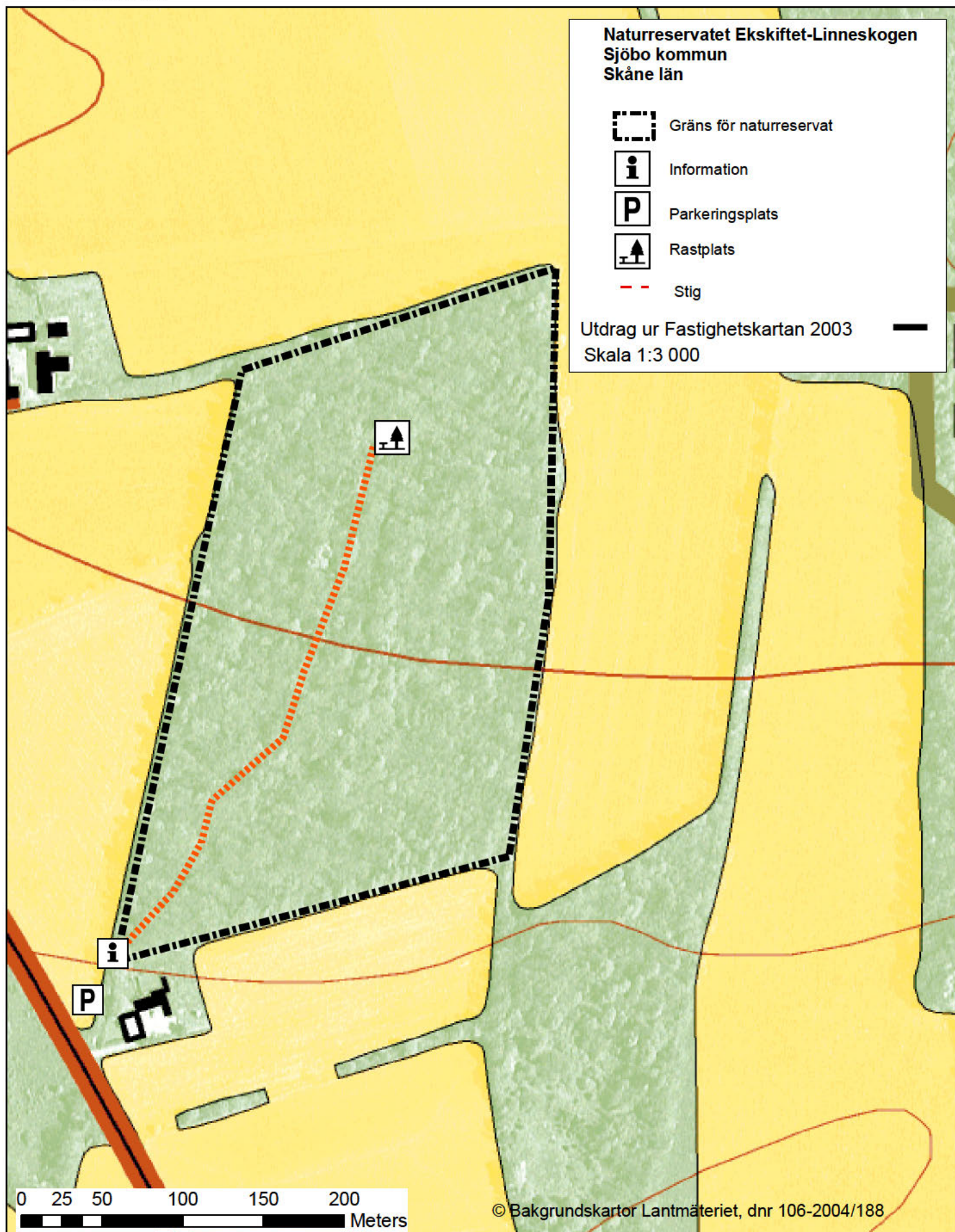

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

BILAGA A

I rapporten presenteras skötselplanen för naturreservatet Ekskiftet-Linneskogen i Sjöbo kommun, Skåne län. En del i Länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat.

Skötselplanen innehåller syftet med reservatet, en beskrivning över området samt planerad skötsel, mål och föreskrifter för olika planeringsområden. Den innehåller även information om friluftsliv och turism, jakt och tillsyn.